

Л. В. Майстренко

Кочеток

КОЧЕТОК – селище міського типу Чугуївського району Харківської області. Знаходиться на правому березі р. *Сіверський Донець*, у місці впадіння в неї р. *Тетлега*, за 46 км від обл. центру та за 9 км від залізнич. ст. Чугуїв. Площа 1,53 км². Насел. 3615 осіб (2001, складає 93,9 % до 1989), переважно українці. Через с-ще проходить автошлях Чугуїв–Печеніги. Побл. К. – урочище Чугуєво-Бабчанська Дача. На його околицях виявлено поселення: неолітичне (4 тис. до н. е.), періоду бронзи (2 тис. до н. е.) та скіф. часу (5–3 ст. до н. е.). Під час розкопок городища Кочеток I знайдено родове клеймо давньорус. князя Мстислава Великого (сина Володимира Мономаха). Уперше згадується у писем. джерелах 1641. Походження назви не з'ясовано. Слово «кочеток» має різні значення: «півень» (існує версія, що нібито з висоти Рєпін. гори у Чугуєві навколишні місця мають вигляд голови та хвоста півня), «вирізаний стовпчик», «рибалка», «перевізник». Побутує також твердження, що в давнину тут жив утікач на прізвище Кочетков. Жит. брали участь у повстаннях під провод. І. Дзиковського 1670 та К. Булавіна 1707–09 та Чугуїв. повстанні 1819. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Від 1938 – смт. Під час нім.-фашист. окупації (1941–43) побл. К. діяли партизан. загони. Нацисти розстріляли 308 жит. На фронтах 2-ї світової війни загинуло 85 осіб. 1959 мешкало бл. 2,8 тис., 1970 – 3,6 тис., 1979 – 4,2 тис., 1989 – 3,8 тис., 1999 – 3,7 тис. осіб. Нині тут працюють Вироб. упр. водопровід. господарства «Донець» (забезпечує Харків водою в обсязі 550–570 тис. м³ щодоби), Чугуєво-Бабчан. ліс. госп-во. У К. – Чугуєво-Бабчан. ліс. коледж, заг.-осв. школа, школа-інтернат, дитсадок; лікарня; 2 б-ки, музей води. Діє церква Володимир. ікони Божої Матері (пам'ятка архітектури, 1854). У селищ. парку на брат. могилі рад. воїнів, які загинули під час визволення К. від нім.-фашист. окупантів, встановлено пам'ятник. Серед видат. уродженців – лісівник-селекціонер, чл.-кор. ВАСГНІЛ С. П'ятницький, співачка [В. Купріна](#). Тут поховані філософ, психолог Микола (1852–99) та його син художник [Олександр Гроти](#). У К. І. Рєпін намалював декілька етюдів до картини «Хресний хід у Курській губернії» (1880–83).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Кочеток / Л. В. Майстренко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-1255>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).